

УДК 620.178.16.004

**ДОСЛІДЖЕННЯ НАДІЙНОСТІ УЩІЛЬНЮЮЧИХ
ЕЛЕМЕНТІВ ПАЛИВНИХ НАСОСІВ ВИСОКОГО ТИСКУ
ДИЗЕЛІВ В СЕРЕДОВИЩІ БІОПАЛИВА**

Журавель Д. П., к.т.н.,

Коломоєць В. А., інж.

Таврійський державний агротехнологічний університет

Тел. 42-25-85, e-mail: dmitry041169@mail.ru

Анотація - робота присвячена встановленню впливу біопалива на надійність ущільнюючих елементів паливних насосів високого тиску.

Ключові слова – біопаливо, надійність, ущільнюючі елементи, паливний насос, фторкаучук, фторопласти.

Постановка проблеми. Герметичність і надійність роботи паливних насосів високого тиску (ПНВТ) визначаються надійністю ущільнюючих елементів - прокладками, кільцями та манжетами, а також станом рухомих елементів, зокрема сполученням плунжер-гільза.

Ущільнюючі елементи забезпечують герметичність ПНВТ, що позначається на ресурсі і надійності роботи насоса в цілому[1].

Згідно технічних умов на комплектацію паливних насосів, встановлені між деталями прокладки повинні бути цілими, без зморшок і тріщин. Відповідні отвори в прокладках і деталях повинні співпадати.

При з'єднанні деталей прокладки стискаються до 50% своєї товщини. Однак, залишається зазор, що забезпечує щільність матеріалів прокладок, в який потрапляє як змащувальний матеріал так і паливо.

Аналіз останніх досліджень. В існуючій технічній літературі недостатньо уваги приділено питанню надійності роботи матеріалів трибоспряжень в середовищі паливо-мастильних матеріалів біологічного походження, а також відсутні практичні рекомендації із застосування матеріалів замінників, які інертні до даних середовищ[2,3]. Особливо це стосується ущільнюючих елементів вузлів і агрегатів мобільної техніки [4].

Формулювання цілей статті. Метою досліджень є встановлення впливу біологічного палива на надійність ущільнюючих елементів ПНВТ дизелів.

Основна частина. Основними матеріалами в якості прокладок використовуються технічна гума, що отримується шляхом вулканізації каучуків, і термопластичні полімери [4]. Крім того, для ущільнюючих елементів можуть бути використані фторкаучук і фторопласти.

На сьогоднішній день, для виготовлення резино - технічних виробів використовуються не натуральні каучуки - ПК, а синтетичні каучуки - СК, що мають полімерну основу наповнювачем якої є сажа або графіт, то при використанні біологічного палива необхідно враховувати їх взаємодію з паливом, які мають однакову молекулярну основу та піддаються руйнуванню.

Дослідженю піддавалися резино - технічні вироби, виготовлені на основі синтетичних каучуків, ремонтного комплекту двигуна Д-40, Д-65, виготовлених згідно ГОСТ 9833-73, ГОСТ 6969-54, ГОСТ 6678-72, ГОСТ 18829-73, ГОСТ 14896-84, ГОСТ 2274-77.

Досліджувані об'єкти поміщалися в середовище біопалива на основі соняшникової олії, властивості якої регламентуються ДСТУ 6081:2009 «Ефіри метилових жирних кислот олій і жирів для дизельних двигунів», як альтернативне паливо. Метод випробувань відповідав ГОСТ 9.030-74.

В результаті досліджень встановлено, що ущільнюючі вироби, які виготовлені на основі технічної гуми шляхом вулканізації синтетичних каучуків, через 96 годин перебування в біопаливі, збільшили об'єм, вагу і еластичність, з частковим розкладанням і зміною кольору біопалива з жовтого до темно - коричневого, що доводить здатність матеріалу розкладатися в біологічному паливі (рис. 1).

Рис. 1. Прокладки паливних насосів з технічної гуми після перебування в біологічному паливі.

відбулося повне розм'якшення і частковий розрив основи. Тільки прокладки з азbestовим наповнювачем не втратили своєї форми, хоча дали помутніння палива. Сальники, манжети, кільця ущільнювальних елементів паливних систем ДВЗ теж відреагували на зміну хімічного складу палива.

У деяких прокладках відбулося повне розм'якшення і частковий розрив основи. Тільки прокладки з азbestовим наповнювачем не втратили своєї форми, хоча дали помутніння палива. Сальники, манжети, кільця ущільнювальних елементів паливних систем ДВЗ теж відреагували на зміну хімічного складу палива.

вали на біопаливо. Паливо стало темним і каламутним, що підтверджує часткове їх розкладання в ньому.

Також дослідженю піддавалися резино - технічні вироби ремонного комплекту двигуна Д-21, СМД 31/60, СМД 14-24, А-41, виготовлених за ТУ 38105646-78 і ТУ 425.1-2485511050-003-2006, та виготовлених з фторкаучуку ІРП 1314 за ТУ У 600152135.071-99 з твердістю по Шору «А» - 76-86.

Твердість визначалася за допомогою дюрометра Шора (рис.2).

Фторкаучук (фторорганічний каучук, фтореластомір) - це синтетичний каучук, який одержують в результаті сополімеризації фторскладових мономірів.

Фторкаучук володіє винятковою стійкістю до високої температури, відмінною стійкістю до масел, бензинів, гіdraulічних рідин і вуглеводневих розчинників; має дуже хорошу газо- і паро-непроникність; дуже хорошу стійкість до атмосферних впливів, кисню, озону і сонячного світла, хорошу вогнестійкість. Ущільнюючі елементи, виготовлені на основі фторкаучуку, через 96 годин перебування в біопаливі не змінили своєї форми, товщини, маси та щільності.

Рис. 2. Дюрометр Шора.

Набухання виробів відсутнє. Досліджувані прокладки і кільца представлені на рис. 3.

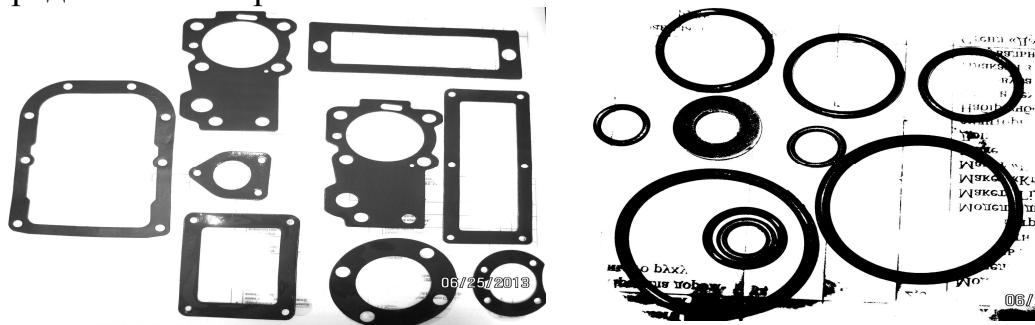

Рис. 3. Прокладки і кільца, виготовлені з фторокаучука, після перебування в ефірах біопалива.

Також досліджувалися прокладки з поліаміду (капрону) за ТУ У 25.2-2485511053-002:2005р. По виробах з поліамідів (капрону) реального розкладу не встановлено, проте біопаливо стало непрозорим - легке помутніння з вираженим білим відтінком (рис.4).

Рис. 4. Результати дії біологічного палива на резино - технічні та полімерні вироби.

Також досліджувалися кільця з фторопласта згідно ГОСТ 13744-87, ГОСТ 10007-80. Ущільнювальні кільця паливних систем ДВЗ, виготовлених з фтороплаstu теж не зреагували на біопаливо (рис.5).

Рис. 5 . Кільця з фтороплаstu в середовищі біопалива.

Висновки.

1. Усі матеріали, що мають у своєму складі високомолекулярні органічні сполуки, такі як полімерні матеріали та синтетичні каучуки, взаємодіючи з метанолом біологічного палива, піддаються розчиненню з подальшим руйнуванням.

2. Матеріали ущільнень, основу яких складає фтор або його з'єднання, не реагують на ефіри біологічних палив, і рекомендується для герметизації елементів паливних систем, що працюють в їх середовищі.

3. Гумовотехнічні вироби, які виготовлені на основі синтетичних канчуків, полімерів та поліамідів, можуть бути використані для герметизації елементів паливної апаратури тільки без прямого контакту з біопаливом.

4. Ущільнююочі елементи, виготовлені з фторопластів, стійкі до ефірів біологічних палив і можуть бути використані в паливній апаратурі, що працює на біопаливі.

Література

1. *Фанлейб Б.Н. Топливная аппаратура автотракторных дизелей / Б.Н. Фанлейб.* - Машиностроение, 1974. - 263 с.
2. *Кюрчев В.М. Альтернативне паливо для енергетики АПК/В.М. Кюрчев, В.А. Дідур, Л.І. Грачова.;* за ред.. В.А.Дідура. – К.: Аграрна освіта, 2012. – 416 с.
3. *Девягин С.Н. Растительные масла и топлива на их основе для дизельных двигателей / С.Н. Девягин, В.А. Марков, В.Г. Семёнов.-Х.: Новое слово, 2007. - 452 с.*
4. *Кошелев Ф.Ф. Общая технология резины/ Ф.Ф. Кошелев, А.Е. Корнев, А.М. Буканов.* - 4 изд., М., 1978. -287 с.

ИССЛЕДОВАНИЕ НАДЕЖНОСТИ УПЛОТНИТЕЛЬНЫХ ЭЛЕМЕНТОВ ТОПЛИВНЫХ НАСОСОВ ВЫСОКОГО ДАВЛЕНИЯ ДИЗЕЛЕЙ В СРЕДЕ БИОТОПЛИВА

Д. П. Журавель, В. А. Коломоец

Аннотация - работа посвящена установлению влияния биотоплива на надежность уплотнительных элементов топливных насосов высокого давления.

RELIABILITY STUDIES OF THE SEALING ELEMENT TO THE FUEL INJECTION PUMP DIESEL ENGINES IN A MEDIUM OF BIOFUELS

D. Zhuravel, V. Kolomoets

Summary

Is devoted to establishing the effects of biofuels on the reliability of the sealing elements high pressure fuel pumps.